

iggaüks inimestele, kes teinud oma otsuse tegemise sees veel kõiki sedda aega sinna sai. Sedda wiisi sündides ja rawitsetes elas teinud veel 17 aastad pärast sedda, ikka wägew ja tark. tö ja Jumala tarkusse sees. 1534 sai teinud kõige se bibliiga walmis, ja surri sel 18 Februari ku päwal 1546, 63 aastad wana. Teinud proua jäi 4 lapsega, 2 olli jo surnud, järrele. Teinud usk kui walguis, mis iggaüks kohhe mõistis, lootas ennast rutto ikka laiemalle ja laiemalle, kõige essite Sakseni ja Preisi maal, siis ka Rootsi ja meie maal. Mä linna kirjutas Luther isse oma käega ühte kirja usso pärast, ja sedda kirja wõib seal iggaüks veel tänagi näha. Teinud järrelelaid kutsuwad endid Lutherusse usso rahwaks ja nende usk seisab mõistusse selgusse sees. Lutherusse and selle inimesse jagule on ilmüllesõarwamatta. Teinud ka se siis ongi, kes inimesse mõistust pimedusse ja ebbausso paclust lohi teggi. Se mis Luther teggi, se jäeb ilmotjata sureks ja ausaks Jumala ja inimeste ees, ja Luther on wõitlematta üks neist suremist inimestest siin ma peal.

Pea pärast teinud lahkimist siit ma pealt tõusis teinud järrelelaidate ja nende waenlaste, se on se katolikko usso rahwa wahhel üks otsato sõdda, mis 30 aastad järrestikku turis 1618—1648. Reed Saksia ma Lutherusse ussolissed üidsid sedda suurt ausat Rootsi ma kuningat, nimiega Gustaw Adolf, kelle käes se Tallina ja Eiwlandi ma olli, ja kes

Tarto linnas kõige essite sedda uniwersitāti ehitas, appi. Agga se wagga ja suur kuningas jäi lahkuksse Sakseni linna liggi 1632; siiski sündisid teinud sõda wāagi ja teinud kindralid eddasi, kunni Lutherusse usso rahwale wõito sai, pri ja oma tahtmissesse järrele Jumala tenistust piddada. Enne tahtsid need katolikkud neid jälle oma usso sisse taggast sundida.

Mä suur olli se ohwer, misgaga meie oma usko olleme sanud. Ka meie ma rahwas siin Eiwlandi ja Tallina maal, läksid kõik katolikko usso seest Lutherusse usso sisse, mis sees nemad siis nüüd veel paeroggi on. Kõige enne, se on lähemaltki seitsmesadada aasta eest olli nemad veel pagganad, se on inimesed, kes paljojumalid teniwad. Ütteldakse siiski, et veel tänagi mõni rumal neist ebbausko ajjab, nõidmist, porsimist ja Jumal teab, mis muud asja veel teeb, oma inimesse au se läbbi teotates.

Lutherusse usso essimestest algmisset sanik on tänini alles 328 aastad, ja pea wies jaggo inimesi Eüropa maal käimad jo teinud järrele.

